

Referitor la Dosar nr.3413/187/2024

CĂTRE TRIBUNALUL BIHOR

Subscrisa **SC EXPLOALIS SRL**, identificată prin **CUI 16361184**, prin administrator **BOIȚ VASILE**, (...), respectiv subsemnatul **PUP VASILE**, (...), toți prin avocatul nostru ales **DOSEANU RĂZVAN**, justificat prin împuternicire avocațială anexată la dosarul cauzei, invocăm prezenta:

EXCEPȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

A dispozițiilor **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, apreciind că acestea sunt contrare următoarelor:

- **Art.21 alin.1,2 din Constituția României**, care prevede faptul că:
 - (1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime;*
 - (2) *Nicio lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.*
- **Art.24 alin.1 din Constituția României**, care prevede faptul că:
Dreptul la apărare este garantat

DOSEANU&ASOCIAȚII

"Prin muncăși profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

- **Art.44 alin.8 din Constituția României**, care prevede faptul că:
Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.
 - **Art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, care prevede faptul că:
Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa(...)
 - **Art.13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, care prevede faptul că:
Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.
 - **Art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, care prevede faptul că:
Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.
- Vă solicităm respectuos ca, după examinarea condițiilor de admisibilitate, să înaintați prezenta excepție Curții Constituționale a României, pentru efectuarea controlului de legalitate.**

CONSIDERENTE

Cu titlu de prolegomen, contextul juridic generat de adoptarea **Deciziei nr.24/20.01.2016** de către Curtea Constituțională a României și, ca o consecință directă, a **OUG nr.18/2016**, afirmativ apreciem că a lăsat nesoluționată o problemă frecvent întâlnită în practica instanțelor naționale. Așa fiind, se pune problema neconstituționalității dispozițiilor anterior referite, având în vedere următorul raționament:

- legiuitorul a înțeles să reglementeze prin intermediul dispozițiilor **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, dreptul justițiabilului de a se adresa organelor judiciare exhaustiv prevăzute (în funcție de faza procesuală în care se află dosarul penal), cu o cerere de restituire a lucrurilor ridicate, în măsura în care acestea fie sunt proprietatea persoanei vătămate/ a altei persoane decât cea de la care au fost ridicate, fie au fost luate pe nedrept din posesia/deținerea persoanei în cauză;

- totuși, problematic este faptul că se invocă faptul că *dispozițiile art.250 se aplică în mod corespunzător*, dispoziții care reglementează calea de atac recunoscută de legiuitor (contestația) împotriva măsurilor asigurătorii, fără absolut nicio altă precizare privind situația în care, față de bunurile ce au făcut obiectul unei ordonanțe de ridicare, nu s-au instituit, în concret, măsuri asigurătorii;

- pe cale de consecință, se pune problema garanțiilor procesuale și a efectivității principiului libertății de acces la justiție din perspectiva subiectului care a suferit o ingerință în dreptul său de proprietate privată,

DOSEANU & ASOCIAȚII

"Prin muncă și profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

fiind privat de posesia bunurilor sale, bunuri ce nu fac obiectul unei măsuri asigurătorii și, în fine, fiind parte într-un dosar penal ce stagnează în faza procesuală a urmăririi penale.

Vom observa din lectura dispozițiilor **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, faptul că legiuitorul instituie o veritabilă normă de trimitere, prin care se dorește a suplini reglementarea privind posibilitatea concretă de a ataca actul procesual prin care se dispune sau se refuză restituirea lucrurilor. Totuși, este de interes a se observa faptul că dispozițiile art.250 Cod proc.pen. (care, la rândul lor au făcut obiectul unei excepții de neconstituționalitate, finalmente admisă sub aspectul reglementării cuprinse în alin.6) nu reglementează o manieră eficientă de a combate ingerința pe care o suferă o persoană privată de bunurile sale, în contextul factual anterior referit.

Sub aceste aspecte, reglementarea cuprinsă în dispozițiile **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, cu precădere sub aspectul sintagmei *dispozițiile art.250 se aplică în mod corespunzător*, respectiv a **nereglementării posibilității exercitării unei căi de atac în ipoteza refuzului Judecătorului de drepturi și libertăți de restituire a unor bunuri ce nu fac obiectul unei măsuri asigurătorii, câtă vreme dosarul penal se află în faza procesuală a urmăririi penale, este neconstituțională**, după cum vom învedera în cele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile **art.2 din Protocolul nr.7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, *orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o*

DOSEANU & ASOCIAȚII

"Prin muncă și profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

jurisdicție superioară. Exercițarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege.

În momentul în care, prin raportare la dispozițiile **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, persoana din posesia căreia s-au ridicat anumite bunuri investește judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă să judece cauza în fond, cu o cerere de restituire a respectivelor bunuri, se confruntă cu următorul scenariu: ulterior deliberării și pronunțării încheierii cu privire la cererea cu care a fost investită instanța, **nu are la dispoziție o cale de atac reglementată o cale de atac împotriva respective încheieri**, fiind nevoit să accepte ingerința în dreptul de proprietate privată, chiar în măsura în care aceasta ar fi factual, disproporționată sau, mai mult, chiar netemeinică. Or, această ipoteză vine într-o evidentă și flagrantă contradicție cu dispozițiile **art.13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, potrivit căreia *orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.*

O problemă de drept similară a făcut obiectul analizei, din perspectiva constituționalității reglementării acesteia, care a conchis prin emiterea **Deciziei nr.24/20.01.2016**, unde s-a statuat faptul că, **prin nereglementarea posibilității uzării de calea de atac a contestației împotriva luării măsurii asigurătorii dispuse de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată**, se aduce o ingerință obiectivă prevederilor de rang constituțional privind liberul acces la justiție și, subsidiar, accesul la o cale de atac.

S-ar putea pune problema lipsei incidenței prevederilor **art.2 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, de vreme ce procedura în discuție nu privește temeinicia unei acuzații penale în sensul **art.6 paragraful 1 din Convenție**, nu se poate susține că se impune existența unui dublu grad de jurisdicție. Cu toate acestea, apreciem că și în prezenta ipoteză, sunt de actualitate argumentele invocate de instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr.24/20.01.2016, după cum urmează:

- *excluderea de la controlul judecătoresc imediat a încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată dispune cu privire la măsuri asigurătorii în procesul penal determină o încălcare a accesului liber la justiție, întrucât, pe de o parte, persoanele interesate sunt private de o garanție procedurală efectivă pentru apărarea dreptului lor de proprietate afectat prin instituirea acestor măsuri, iar, pe de altă parte, se aduce atingere substanței dreptului statuat prin dispozițiile art.21 alin.(1) din Legea fundamentală în ipoteza în care măsura asiguratorie a fost dispusă în apel. Principiul de rang constituțional al accesului liber la justiție pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime, dar și cel al legalității care trebuie să guverneze procesul penal exclud posibilitatea ca dreptul oricărei persoane interesate ar putea fi limitat doar la contestarea modului de aducere la îndeplinire a măsurii asigurătorii dispuse de judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată, deoarece pe parcursul procesului penal se pot ivi situații în care împrejurarea avută în vedere în momentul dispunerii acestei măsuri să nu fie conformă cu exigențele legale, neexistând nicio justificare obiectivă sau rațională pentru a nega dreptul persoanei interesate de a se adresa instanței pentru apărarea drepturilor sale.*

DOSEANU & ASOCIAȚII

"Prin muncă și profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

- Potrivit prevederilor **art.129 din Constituție**, „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Această normă constituțională cuprinde două teze: prima teză consacră **dreptul subiectiv al oricărei părți a unui proces, indiferent de obiectul procesului**, precum și dreptul Ministerului Public de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești considerate ca fiind nelegale sau neîntemeiate; cea de-a doua teză prevede că **exercitarea căilor de atac se poate realiza în condițiile legii**. Prima teză exprimă, de fapt, în alți termeni dreptul fundamental înscris în **art.21 din Constituție**, privind accesul liber la justiție; această teză conține, așadar, o reglementare substanțială. Cea de-a doua teză se referă la reguli de procedură, care nu pot însă aduce atingere substanței dreptului conferit prin cea dintâi teză. Așa fiind, în privința condițiilor de exercitare a căilor de atac legiuitorul poate să reglementeze termenele de declarare a acestora, forma în care trebuie să fie făcută declarația, conținutul său, instanța la care se depune, competența și modul de judecare, soluțiile ce pot fi adoptate și altele de același gen, astfel cum prevede **art.126 alin.(2) din Constituție**, republicată, potrivit căruia „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”. Cu toate acestea, deși **art.129 din Constituție** asigură folosirea căilor de atac „în condițiile legii”, această dispoziție constituțională nu are însă semnificația că „legea” ar putea înlătura ori restrânge exercițiul altor drepturi sau libertăți expres consacrate prin Constituție.

Or, având în vedere criticile aduse de Curtea Constituțională a României, apreciem că și în cazul dispozițiilor **art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, **lipsa reglementării unei căi de atac împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți chemat să se pronunțe asupra cererii de restituire a**

DOSEANU&ASOCIAȚII

"Prin muncăși profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

lucrurilor ridicate, determină o încălcare a accesului liber la justiție și, totodată, o nesocotire a principiului dublului grad de jurisdicție în materie penală, afirmativ fiind încălcate prevederile **art.21 alin.1 din Constituția României**, care prevede faptul că *orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime*. Totodată, fiind nesocotite și dispozițiile **alin.2**, care prevăd faptul că *nicio lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept*. În același sens, dispozițiile **art.24 alin.1 din Constituția României** prevăd faptul că: *dreptul la apărare este garantat*, dar, cu toate acestea, astfel cum am învederat și anterior, în măsura în care o persoană al cărei drept de proprietate a fost afectat prin ridicarea unor bunuri din posesia sa, în vederea instituirii unei măsuri asigurătorii și, adresându-se cu o cerere direct judecătorului de drepturi și libertăți, astfel cum prevăd dispozițiile art.255 alin.1 Cod proc.pen., se vede confruntat cu imposibilitatea contestării măsurii dispuse prin încheiere fiind, deci, privat, de dreptul la apărare.

Principiul de rang constituțional al accesului liber la justiție, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime, dar și principiul legalității care, în mod obiectiv, trebuie să guverneze procesul penal, **exclud posibilitatea limitării dreptului oricărei persoane interesate doar la un singur grad de jurisdicție, în faza procesuală a urmăririi penale, neexistând, concret, nicio justificare obiectivă sau rațională pentru a nega dreptul persoanei interesate de a se adresa instanței pentru apărarea drepturilor sale.** În acest sens, se impun a fi avute în vedere inclusiv dispozițiile **art.129 din Constituție**, potrivit cărora *împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii.*

DOSEANU&ASOCIAȚII

"Prin muncăși profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

Așadar, dat fiind faptul că dreptul la un proces echitabil instituit prin dispozițiile **art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**, poate fi privit în legătură cu încălcarea, respectiv negarea unor garanții procesuale privind drepturi cu caracter civil, respectiv dreptul de proprietate privată, inclusiv instanța de contencios constituțional a reținut în sensul că *reglementarea unei căi de atac efective în beneficiul persoanelor al căror drept de proprietate este afectat prin masuri procesuale restrictive reprezintă o exigență constituțională pe care legiuitorul trebuie să o respecte în vederea protejării și garantării dreptului de proprietate privată*. Or, așa fiind, concluzia Curții vine ca un argument în ipoteza în care în cauză s-au instituit măsuri asigurătorii, sens în care, cu atât mai mult, în ipoteza în care avem în discuție o simplă ridicare în vederea instituirii unei asemenea măsuri, concluziile și criticile Curții își găsesc cu atât mai mult aplicabilitatea.

Și atunci, problema de drept ce face obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate, admite consolidarea unui scenariu ce poate aduce serioase ingerințe inclusiv sub aspectul echitabilității și duratei rezonabile a procesului penal, prin prisma faptului că, prin ridicarea unui bun, fără a fi instituită o măsură asigurătorie a cărei temeinicie și legalitate să poată fi contestată prin căile legale prevăzute de legiuitor, și menținerea acestuia într-o stare de "neutralitate", în posesia organelor judiciare, poate primi cu ușurință valența unui abuz de drept, din perspectiva organelor judiciare, de vreme ce subiectul privat de atributele *jus utendi, jus fruendi, respectiv jus abutendi* ale dreptului de proprietate, în măsura în care se confruntă cu o respingere a cererii de restituire adresată judecătorului de drepturi și libertăți, nu are absolut nicio cale legală de contestare a stării *de jure* în care se află bunurile. Ca o consecință directă, **simplul drept al persoanei interesate de a se adresa unei instanțe de judecată, capătă un caracter formal, de**

vreme ce aceasta nu își poate valorifica și apăra drepturile fundamentale în fața unei instanțe de control judiciar.

Conclusiv, în lipsa garantării unui control judecătoresc eficient, concret, asupra măsurii de indisponibilizare a bunurilor în cursul procesului penal (fie ea chiar și în vederea instituirii unei măsuri asigurătorii), **statul nu își îndeplinește obligația sa constituțională de a garanta dreptul de proprietate privată recunoscut oricărei persoane fizice sau juridice.** Obligația de garantare, în mod evident, se referă atât la **obligația statului de a se abține de la orice încălcare a dreptului de proprietate privată**, cât și la **reglementarea din punct de vedere normativ a unor măsuri pozitive, proactive, apte să asigure liniștită exercitare a posesiei, folosinței și dispoziției asupra bunurilor.** Or, crearea unui cadru normativ care fragilizează garanțiile pe care statul trebuie să le stabilească în privința atributelor dreptului de proprietate privată duce invariabil la nesocotirea obligației asle asumate prin dispozițiile normative din Legea fundamentală, invocate prin prezenta, și, implicit, la încălcarea propriu-zisă a dreptului de proprietate privată. Ca o **consecință directă**, vulnerabilizarea proprietății private a persoanei are drept efect crearea unui regim de insecuritate juridică a acesteia, dreptul de proprietate devenind iluzoriu, desuet.

Pe cale de consecință, apreciem că se impune declararea ca fiind neconstituționale **dispozițiile art.255 alin.1 Cod proc.pen.**, pentru considerentele anterior expuse și, totodată, afirmativ apreciem ca fiind îndeplinite în sens cumulativ exigențele **prevăzute de art. 29 alin. (2), (3) și (4) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale**, întrucât:

- este formulată de o persoană care are calitatea de parte într-un proces;

DOSEANU & ASOCIAȚII

"Prin muncă și profesionalism, noi înclinăm balanța în favoarea ta"

- excepția este ridicată în fața instanței judecătorești investită cu soluționarea cauzei;
- excepția vizează o dispoziție legală aflată în vigoare ce se află în legătură directă cu prezenta cauză;
- prezenta critică nu a mai făcut obiectul unui control constituțional;

**CU STIMĂ,
SC EXPLOALIS SRL,
Prin administrator BOIȚ VASILE,
PUP VASILE,
Toți prin av.dr. RĂZVAN DOSEANU**

WWW.LUMEAJURATIELUI.RO